

Bílichovský občasník

Červen - Červenec 2010

VÝTISK ZDARMA

Vydává Obecní úřad Bílichov
© 2010

Texty uvedené v Občasníku neprocházejí jazykovou úpravou. Občasník vychází díky sponzorství a jeho edice nezatěžuje obecní rozpočet.

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení bílichovští spoluobčané a příznivci Bílichova,

k obecnímu vodovodu probíhají legislativní práce se Severočeskou vodárenskou společností a.s. a po vyřízení těchto nezbytně nutných záležitostí bude možné oficiálně zprovoznit připojení domovních přípojek na hlavní vodovodní řád v obci. Koncem měsíce června byla zaplacená první směnka na VODOVOD 2007 ve výši 550.000,- Kč. Zbývá doplatit 2 100.000,-Kč.

Děkuji panu Ing. Pešautovi za vysázení zeleně a úpravu záhonu u posilovací stanice vodovodu „U Křížku“.

V minulých týdnech proběhl velký úklid bývalého tábořiště u rybníka. Vzhledem ke stížnostem některých lidí na stav cesty k rybníku, sdělujeme, že tato cesta není v majetku obce Bílichov. Vlastníkem je Česká republika a právo hospodařit s tímto majetkem státu mají Lesy České republiky, s.p. Po domluvě s LS Lužná bude cesta opravena, a to za spoluúčasti obce. Dále byl projednáván možný odkup cesty obcí.

Byla provedena oprava kolem studny „Na Vápence“. Na některých místech v obci a cestě do „Habeše“ byly vyčištěny příkopy.

Pro velký zájem a kladné ohlasy na akci 600 let Bílichova připravuje OÚ v sobotu 7. srpna 2010 pokračování včetně setkání rodáků. Podrobný program se ještě upravuje a jsou vítány náměty a příspěvky občanů.

Závěrem přeji všem hezké léto, prázdniny a dovolené

Ing. Bohuslav Ježek
starosta

SLOVO REDAKCE

Naši milí čtenáři,

držte v rukou Občasník za měsíc červen - červenec.

Stále platí, že pokud máte nějaké zajímavé informace nebo příspěvek do rubriky: INZERCE, OZNAMUJI, ZAJÍMÁ MĚ, MŮJ NÁZOR apod. prosím sdělte nám to. Máte možnost buď elektronickou poštou na e-mail: OBEC.BILICHOV@SEZNAM.CZ nebo vhodte svůj příspěvek do poštovní schránky p.Šány (č.p.46).

U zajímavých textů prosím uveďte vždy zdroj (např. webové stránky, název novin, časopisu atd.). Je to nutné podle autorského zákona. Na všechny Vaše příspěvky a komentáře se již nyní moc těšíme.

Zároveň děkujeme všem pravidelným i občasným příspěvovatelům a upozorňujeme, že příští uzávěrka občasníku je 28.7.2010.

„Vaše REDAKCE“

INFORMACE Z OBECNÍHO ÚŘADU

Žádáme všechny spoluobčany, chataře a chalupáře, aby v těchto parných dnech nepálili zahradní odpad a při manipulaci s otevřeným ohněm dbali zvýšené opatrnosti. V prvé řadě je zde zvýšené riziko požárů, v druhé pak pálením velmi obtěžujete své sousedy, kteří si na toto chování pak stěžují.

Obec připravuje úložiště zahradního odpadu (obecní kompost), kde můžete trávu, listí a další drobný zahradní odpad uložit. O místě a provozu vzniklého úložiště budete informováni.

Děkujeme panu Steklému za opravu poškozeného přívěsu k obecnímu traktůrku. Děkujeme také panu Čivišovi za zhotovení nové nápravy.

Děkujeme pár maminkám a ženám z BIS klubu, které přišli sami iniciativně pomoci s organizací avizovaného odloženého dětského dne nazvaného „Ahoj prázdniny“, který proběhl 10.7.2010. Zúčastnilo se ho aktivně i přes úmorné vedro na 30 dětí. Manželům Hurtovým pak děkujeme za peněžní dar, který věnovali jako příspěvek na realizaci akce.

V této souvislosti upozorňujeme, že každý spoluobčan může přijít na OÚ s vlastním návrhem na zajištění nějaké kulturní či sportovní akce. Pokud to bude možné, rádi pomůžeme s organizací a zajištěním. Je třeba však zvážit i náročnost realizace, protože na žádnou kulturní či sportovní akci obec nedostává ani dotace ani jiný příspěvek. Dobrovolní zájemci mohou také přispět např. s návrhem vlastní pomoci, sehnáním sponzorů apod. Jsme tu pro Vás v úřední hodiny, popř. můžete využít novou poštovní schránku na budově Obecního úřadu.

POZVÁNKA

Pro velký zájem a kladné ohlasy na akci 600 let Bílichova připravuje OÚ v sobotu 7. srpna 2010 pokračování včetně setkání rodáků. Podrobný program se ještě upravuje a jsou vítány náměty a příspěvky občanů.

Pozvánku na tuto akci obdržíte do schránek a dále bude vyvěšena na obvyklých místech ve vesnici a uveřejněna na webových stránkách obce. Rodáci budou obesláni dopisem s programem.

BLAHOPŘÁNÍ

Srdečně blahopřejeme paní **Růženě Linkové** k jejímu významnému jubileu, které nedávno oslavila. Přejeme pevné zdraví, štěstí a spokojenost do dalších let.

NARODIL SE

Nový občanek Bílichova Dominik Linka se narodil 10.7.2010. Přejeme mu do života hodně zdraví, štěstí a radosti.

BÍLICHOVSKÝ KOLONIÁL INFORMUJE

Vážení spoluobčané,

naše otvírací doba je stále:

PO-PÁ 9-11 h a 14-16h

SO 9-11 h

NE 14-16 h

Rádi bychom Vás upozornili, že stále probíhá naše soutěž o zajímavé ceny.

S platností od **1.6.2010 do 31.7.2010** při nákupu nad 300,-Kč v Bílichovském koloniálu obdržíte los. Slosování těchto losů proběhne dne **1.8.2010 ve 13.00h před Bílichovským koloniálem**. Během slosování bude podáváno malé občerstvení. V případě nepříznivého počasí Vás včas uvědomíme, kde slosování proběhne.

Losovat se bude o těchto 10 cen:

1. cena - AKUMULÁTOROVÝ SMETÁK KARCHER
2. cena - ŽEHLIČKA ZELMER GUSTO
3. cena - MOP ULTRAMAX + KÝBL
4. cena - PARFÉM EUPHORIA 50ML
5. cena - DÁMSKÁ SADA NÁŘADÍ
6. cena - SLEVA 10% NA NÁKUP U NÁS
7. cena - MULTIFUNKČNÍ KLEŠTĚ
8. cena - MULTIPACK PIVA
9. cena - LÁHEV VODKY
10. cena - LÁHEV SEKTU

Pravidla soutěže:

Platnost 1.6.2010 – 31.7.2010 včetně. Každý kdo nakoupí za částku převyšující hodnotu 300,- Kč obdrží los. Nákupy nelze sčítat. Každý zákazník může denně obdržet pouze jeden los. Ve slosování budou všechny losy. Při neúčasti na slosování zaniká nárok na výhru. Výhra bude předána při předložení platného losu při slosování. Pořadatel si vyhrazuje právo na změnu pravidel během soutěže. Během slosování bude podáváno malé občerstvení.

M. Martiník

Bílichov 92

Tel. 737 657 119, 737 773 265

IČO 74886614

e-mail: marcel.martinik@seznam.cz

INZERCE

Potřebuje někdo manželské postele, drátěnky, 1 noční stolek, toaletku – světlé, leštěný jasan.

tel: 728 154 388

Na základě žádosti občanů, zde budeme uvádět kontakty různé řemeslníky. Máte-li dobré zkušenosti nebo dobré tipy na řemeslníky a služby s kterými jste byli spokojeni dejte o nich vědět.

NOVĚ – vývoz jímek (do ČOV)

Kernerová - vývoz odpadů fekálním vozem

IČO: 76487458, stanoviště: Kutrovice 50, Slaný

Každý 10. odvoz zdarma!

mobil: +420 721 711 007

e-mail: fekal-slany@seznam.cz

<http://www.fekal-slany.cz/>

Zdeněk Novotný

Nabízíme malířské, lakýrnické i natěračské práce. Malování bytů, rodinných domků, průmyslových objektů, kanceláří, schodišť. Natěry olejových soklů, zábradlí, zámečnických výrobků, oken, dveří, radiátorů, podlah, fasád. Drobné zednické úpravy.

<http://www.malirstvi-novotny.cz>

Kontaktní údaje: Mobil +420 607 731 538

Adresa: Kosmonautů 2294, 440 01 Louny

<http://www.malirstvi-novotny.cz>; E-mail: novmal@seznam.cz

Milan Beznoska

Provádění veškerých zednických prací, hrubých staveb, fasád, dlažeb a obkladů, sádkokartonů, přístaveb, rekonstrukcí.

<http://www.zednictvi-beznoska.webnode.cz>

Kontaktní údaje: Mobil: +420 607 710 334

Adresa: Žižice 56, 274 01 ; E-mail: beznoska.m@seznam.cz

<http://www.zednictvi-beznoska.webnode.cz>

Aleš Hejduk

Provádíme pokládky plovoucích a parketových podlah a renovace parket. Vyrábíme kuchyně, nábytek, dveře, schody a vestavné skříně na míru.

Kontaktní údaje: Mobil: +420 723 840 253

Adresa: Smíchovská 358/21, 155 00 Praha 5 -Řeporyje

E-mail: htinterier@seznam.cz

Jiří Houdek - JH Střechy

Firma zajišťuje kompletní dodávky střech, tzn. od zaměření, kalkulaci po zavezení materiálem, přes veškerou montáž (případně demontáž). Zaměření, konzultaci a kalkulaci provádíme zdarma.

Kontaktní údaje: Mobil: +420 603 242 584

Adresa: Studeněves 108, 27379 Tuřany E-mail:

Milan Mladý

Pokryvačství – nákup – prodej střešních krytin

Kontaktní údaje: Tel.: 312 274 152; Mobil: 603475756

Adresa: Smetanova 793, Kladno 7.

HAGAS Servis, s.r.o.

Autorizované měření emisí, Kominictví (poradenství a realizace), Plynoinstalace (poradenství a realizace), Topenářství a kamnářství, Prodej a instalace solárních a fotovoltaických systémů, Prodej a instalace tepelných čerpadel, Servis plynových spotřebičů

Kontaktní údaje: Telefon: 415 652 069, 415 653 556

415 653 554 (kominictví)

Adresa: Beneše z Loun 132, 440 01 Louny

e-mail: hagasservis@iol.cz

Z HISTORIE BÍLICOVA

pokračování z minulého čísla

Ve spolupráci s paní J. Huttererovou, J. Zábranskou, V. Hartmanovou přibližuje obec I. Bečvářová

Číslo popisné 65 - Dvoutřídní škola. Po zrušení školy žáci přecházejí do školy v Hořešovicích. Budovu obec prodala Jednotě Kladno. Provozováno zde Pohostinství. V roce 1994 budovu kupuje p. Jaroslav Hurt a dále zde provozuje Pohostinství. Stíídají se nájemci. Nakonec budovu kupuje p. Ing. architekt Vladimír Stehlík. Má plno plánů, pouští se do rekonstrukce. Nakonec, jako všechno, co na Bílichově koupil, rozdělal a nedodělal. Od něho nemovitost kupuje rodina Smrčenských. Neudržovanou budovu a přiléhající zahradu dává tato rodina opět do upraveného stavu.

Číslo popisné 40 – V březnu 1971 je zde otevřen nový obchod, majitelem je Jednota Kladno. Vystřídalo se zde mnoho prodavačů (paní Zelenková ze Zíchovce, paní Jiřina Zábranská, paní I. Jirátová z Pozdně, Vojtěchovi) – Jednota končí. Nemovitost v roce 1994 kupují manželé Hurtovi. Prodává zde paní Ivetta Hartmanová. Manželé Hurtovi opět nemovitost prodávají panu Stehlíkovi. Obchod ještě nějaký čas funguje, prodává zde R. Bárta. Poté obchod definitivně končí a na Bílichově se z něj posléze stává ruina, která dělá obci ostudu. Od roku 2009 je majitelem nemovitosti pan Houška ze Slaného, který objekt zrekonstruoval a vytvořil na Bílichově nové restaurační zařízení.

Číslo popisné 92

V roce 2010 zde otvírají krámk Martiníkovi.

Číslo popisné 48

Hospoda u Gruntů. Byla zde také veřejná telefonní stanice u Týců. Pan Týc byl řezníkem (nyní Hartmanovi).

Číslo popisné 32 - Václav Janovský – kolář, samaritán – poskytoval první pomoc.

Číslo popisné 45

Jan Hora – hajný u pana Michálka.

bez čísla popisného – Krejčí Růžička, domek zbourán. Dnes zahrádka – Růžičkovi.

Číslo popisné 83 – obecní bubeník pan Kotva. paní Kotvová po zábavách prodávala dorty.

Číslo popisné 28 – cestář pan Chochola. Po něm přebírá cestařinu pan Antonín Nejedlý z č.p. 44.

Číslo popisné 60 – švec, pan Adler.

Číslo popisné 82 – švadlena paní Prokopová. (nyní J. Průša)

Číslo popisné 23 – Bydlívali zde hajní, objekt patřil Lesům. (nyní manželé Steklý).

Pod tímto domem na potoce fungovala pila na vodní náhon. Nyní je zde chatová oblast. Říká se zde „Na Pile“.

bez čísla popisného – Vedle zahrádky Bečvářových stál malý domek, který sloužil z části jako hasičárna, Obecní úřad, mandl, sběrna mléka, basa. Po válce zde působil švec Kořán. místnost obýval pan Škrábal. Zbouráno.

Pan Josef Průša doplnil některé poznatky k obci: „Šmídovna“ – dům již zbořený, nacházel se vpravo od vrat u Kořánů. Jsou tam ještě zbytky zdiva. Bydlela zde paní Majerová – porodní bába. Působil zde krejčí – p. Šmíd.

Číslo popisné 11 - Zde bydlela švadlena paní Karolína Munčová. Také kolářská dílna pana Weisse (bydlel v č.p. 5) (nyní pí. Dagmar Čechová)

Číslo popisné 21 - Švec p. Charvát. Koňský handlíř pan Jan Rittig.

PŘÍRODNÍ PARK DŽBÁN

Území Džbánu představuje pahorkatinu, která zejména v okolí Ročova přechází ve vrchovinu. Hranici Přírodního parku Džbán vymezují Kladno, Nové Strašecí, Řevničov, Hředle, Mutějovice, Kounov, Janov, Svojetín, Děkov, Vrbice, Běsno, Soběchleby, Liběšovice, Měcholupy, Dobříčany, Liběšice, Tuchořice, Hřivice, Senkov, Brodec, Smolnice, Hříškov, Panenský Týnec, Bílichov, Pozdeň, Jedomělice, Smečno, Svinařov a Libušín.

Džbán, který z 65 - 70% pokrývají lesy, je pramenitou oblastí uprostřed bezlesého Slánska, Žatecka a Lounska. Mohutný džbánský hřeben ve směru Hříškov - Řevničov je přirozenou rozvodnicí Vltavy, Berounky a Ohře. Na východ od této rozvodnice pramení potoky Bakovský, Bilichovský, Pozdeňský a Řisutský. Všechny tyto potoky mají směr svého toku východ nebo severovýchod a odvodňuje je Vltava. Na západ od rozvodnice pramení potoky Smolnický, Klášterský (Ročovský), Hřivický, Hasina a Klučeký. Směr jejich toku je sever nebo severozápad a odvodňuje je řeka Ohře. Za účelem zachování

krajinného rázu byl Džbán vyhlášen přírodním parkem ve všech třech okresech, ve kterých se nachází, tedy Rakovník, Louny a Kladno. Také proto byly na jeho území vybudovány dvě naučné stezky. Naučná stezka Kounovské kamenné řady byla otevřena v roce 1987 a má 11 zastávek. Ukazuje přírodní poměry Džbánu, ale i 14 řad kamenů tzv. Kounovských kamenných řad. Stezka je zaměřena i na historii, geologii, botaniku, zoologii, zemědělství, lesnictví apod. Začíná u silnice za mutějovickým nádražím směrem na Kounov.

Naučné stezky:

Naučná stezka Novostrašcko byla otevřena v roce 1994. Má 14 informačních panelů a měří 12 km. Začátek je u železniční stanice v Novém Strašecí, prochází městem, kolem obory Libeň Mšeckými Žehrovicemi a podél soustavy rybníků na potoce Loděnice. Panely jsou zaměřeny na informace o Přírodním parku Džbán, o Novém Strašecí a okolí, o zeleni, zemědělství, lesnictví, památných stromech, keltském osídlení, rybnících a Mšeckých Žehrovicích.

Kulturní a sídelní památky pocházejí jak z pravěku, tak i z doby historické. Mezi pravěké památky patří dodnes záhadné kamenné řady u Kounova. Jde o 14 řad kamenů (nejdelší měří 450m), které měly v pravěku pravděpodobně astronomický význam. Řady jsou rovnoběžně sestavené z balvanů křemenců, křemitých pískovců a slepenců ve směru sever - jih. Dva největší kameny byly nazvány Pegas a Gibbon. V blízkosti řad na severním výběžku Roviny se nachází halštatsko-laténské hradiště s mohutným dvojitým valem.

Historické památky:

Ve středověku bylo na Džbánu vybudováno několik hradů a větší počet tvrzí. Význam mají dvě hradní zříceniny Pravda a Džbán. Zřícenina hradu Pravda se nachází na zalesněném ostrohu mezi Pnětluky a Domoušicemi. Hrad byl vybudován patrně ve 2. polovině 15. století v prostoru prehistorického hradiště. V 16. století byl však opuštěn. Zachována je obvodová hradba, zdivo brány a paláce a pozůstatky dalších objektů, zejména dělových bašt. Na okraji Džbánské plošiny, nedaleko železniční stanice Mutějovice, se nachází méně známá, nicméně rozlehlá a lesem zarostlá zřícenina gotického hradu Džbán. Hrad byl vybudován patrně koncem 13. století v sousedství dřívějšího slovanského hradiště. Měl značné rozměry. Na východě stály za příkopem a valem tři okrouhlé

věže, při západním opevnění stála nad shlukem budov čtyřboká věž. V 16. století byl však hrad již pustý. Největší počet památek je mladšího data. Jde v první řadě o objekty církevní jako jsou kostely, kaple a sochy, dále pak o panská sídla tj. zámky a záměčky. Jsou zde zachovány i cenné selské budovy. Stavebně hodnotné nebo pozoruhodné kostely a kaple mají Děkov, Hředle, Hřivice, Kounov, Libušín Milý, Mšec, Mšecké Žehrovice, Mutějovice, Panenský Týnec, Řevničov, Řisuty, Smečno, Srbeč, Třtice, Vrbice, Velká Černoc, Utnařice a Žerotín. Zvláštní zmínku zasluhuje areál bývalého kláštera a kostela v Ročově. Klášter augustiniánů, založený r.1373, byl poničen při husitských válkách, rozkvětu se dočkal v 18. století, kdy byl přestavěn. Klášterní chrám Nanebevzetí Panny Marie byl postaven v 18. století, ozdoben freskami, obrazy a barokním zařízením. Hodnotné sochy svatých stojí ve Lhotě pod Džbánem, Mutějovicích, Smilovicích, Svinařově, Svojetíně. V Hradečnu se zachovala zvonička se šindelovou střechou.

Jednotlivě se zachovaly i prvky cenné selské a zemědělské architektury, v Kalivodech roubený obytný dům a dům č. 101 v Řevničově. V Hříškově a Smolnicích lze vidět barokní statky z 18. století. Starší, většinou selské stavby zbudované ze džbánské opuky, jsou často neomítnuté a svítí svou nažloutlou bělí. Právě opuka je výrazným Džbánska. Její původ dokládají lastury a ulity měkkýšů. Opuky se zde zpracovávaly na velice zajímavý stavební a obkladový materiál. Architektura zdejších obcí je pozoruhodná opukovými stavbami, které se naprosto odlišují od typických českých chalup, statků a kostelů.

Konkrétní tipy na výlet pro vás:

NAUČNÁ STEZKA KOUNOVSKÉ KAMENNÉ ŘADY A ZŘÍCENINA GOTICKÉHO HRADU DŽBÁN - vlakem z Loun směr Rakovník, vystoupit na nádraží v Mutějovicích. V lesích nad ním najdete zbytky hradu Džbán, směrem na Kounov narazíte na kounovské kamenné řady.

ZŘÍCENINA HRADU PRAVDA - vlakem z Loun směr Rakovník, výstup v Domoušicích. V lesích směrem na Pnětluky najdete zříceninu hradu Pravda.

KLÁŠTER A KOSTEL V ROČOVĚ: autobusem z Loun na Ročov.

Převzato z: www.izatec.cz

NAPSALI O NÁS...

... na www.vyletnik.cz

Bílichovské údolí (Přírodní památka)

Národní přírodní památka – nejstarší chráněné území na Kladensku, k jehož vyhlášení se hrabě Oldřich Ferdinand Kinský rozhodl už v roce 1929. Výskyt kriticky ohrožené rostliny kýčavice černé.

Komentáře: 10.07.2007

Krásné lesy, spousta hub-nyní hříby. Doporučuji dát se po modré značce do Milýho - přírodní památka Milská stráž, hezoučká vesnička.

OKÉNKO BIS

10.7.2010 - pomáháme při akci „Ahoj prázdniny“
7.8.2010 – pomáháme při Sjezdu rodáků

Přejeme všem hezké léto.

Za klub: I. Bečvářová

KALENDÁŘ MĚNÍ TVÁŘ – pokračování z minulého čísla

Asi bezpečně nezjistíme, co vedlo Robinsony na pustých ostrovech nebo vězně k tomu, aby si pomoci zářezů do stromů nebo čárek na zed, dělali představu o plynoucím čase. Trvalejší jsou čáry vytesané do kamene ve skalách na svazích And, kde je zanechali peruánští Inkové. 600 let staré čáry, stavby figur a spirál Inckého kalendáře jsou nejlépe vidět z letadla. To obyvatelé starověkého Egypta, Babylónie, Asýrie a Indie měli snadnější vodítko v pravidelně se opakujících rozvodnění velkých řek. Ovšem astronomické vědomosti faraónských časů jsou trvale vestavěny do pyramid, jednoho z divů světa.

Ani Evropa není bez vzácných památek s kalendářními údaji. Nejpozoruhodnější jsou v Anglii podkovitě uspořádané mnohatunové kamenné sloupy STONEHENGE z pozdního neolitu nebo ranné doby bronzové. V prodloužení spojnice prostředního kamene a šest metrů vysokého menhiru prehistorického monolitu lze spatřit východ slunce za letního slunovratu. Lidé před více než 4.000 lety si dali obrovskou práci s dopravou a opravováním těchto sloupů 9 m vysokých. Taková námaha se vynakládala asi proto, že dávné hvězdářství souviselo s tehdejšími náboženstvím. Je to nejen hvězdárna, ale i chrám. Uspořádání kamenů je i pravěkým kompasem. Dnes jsme zvyklí oddělovat kalendář od hodin, navzdory tomu, že mnohým z nás se mění datum na zápěstí. Kulturní dějiny lidstva však obojí nejednou spojovaly. Ke stanovení kalendářních údajů sloužily starodávné pískové či vodní hodiny, užívané například ve starověké Číně a Sýrii. Vodní hodiny se užívaly také v Egyptě, Řecku a Římě. Některé z těchto přístrojů byly tak nákladné a bohatě zdobené, že mohly sloužit jen nejmocnějším a nejbohatším. Rozšíření okruhu uživatelů přinesly veřejnosti až věžní hodiny s kalendářními údaji. Staroměstský orloj v Praze a Olomouci.

Od Starých Babyloňanů převzal židovský kalendář i sedmidenní týden. Počátek židovského kalendáře je stvoření světa 7.10.3751 před n. letopočtem. Délka lidského života upoutává mnoho lidí, mezi nimiž je vzácnost dožít se sta let. Proto zní příliš fantasticky zprávy o věku biblických patriarchů, např. Metuzalém, prý se dožil 969 let, o něco více než Noe. Tomu bylo údajně 600 let, v době potopy a žil ještě 350 let.

Arnošt Ditrich v knize Slunce, měsíc a hvězdy (1923) uvedl, že se u biblických starců ani nejednalo o roky, ale o lunace (1 lunace = 29,5 dne). Po přepočtu by jim bylo mezi 70-80 lety.

Starověcí učenci věnovali hodně času na vyřešení takového detailu, jakým je datování velikonočních svátků. Ty byly tehdy vrcholnou událostí roku. Přesně určení oslav bylo vyjádřením náležitosti vyznání víry. Byl přesně stanoven v kruzích vzdělaného duchovenstva, na čas k práci a studiu, k modlitbě a odpočinku. Na denním světle bylo založeno církevní dělení dne, na dobu před východem, při východu, střed dopoledne, poledne, uprostřed odpoledne, hodinu před západem a po západu slunce. Základem bylo období kolem rovnodennosti, kdy slunce vychází kolem 6. hodiny. Podle italského způsobu se den měřil od jednoho západu k západu druhému. Později převládl německý způsob – západoevropský počítání od půlnoci k půlnoci, který máme dodnes. V pozdním středověku upozornili učenci na nedostatky Juliánského kalendáře a nastaly pokusy o reformu. Díky prohloubení astronomických znalostí (Koperník) a záštitě papežskou autoritou (papež Řehoř XIII (1502-1585)) se reforma uskutečnila. Prosazením reformovaného kalendáře měla napomáhat hrozba, kdo ho nepřijme, bude vyobcován z církve. Nejrychleji ho přijali nejkatoličtější země Evropy - Španělsko, Francie, Portugalsko a Itálie. Přechod z Juliánského na Řehořský u nás uskutečnil Rudolf II. v roce 1584. Na Moravě od 5.10.1584, v Uhrách 1587, v Prusku 1610, v Dánsku a Norsku v roce 1700, Anglii 1752, Finsku a Švédsku v roce 1753. Nejdéle byl juliánský kalendář v zemích s pravoslavnou církví. Bulharsko 1916, Rusko 1918, Rumunsko a Srbsko 1919, Turecko 1926, Egypt 1928, Japonsko 1873 a Čína 1929.

Do kalendářů se začaly dávat jména, nejdříve pohanská, později svatých nebo blahorečených mučedníků, jména jiných národů, která se počestila. Bohatí lidé dávali jména 2 nebo dokonce 3, aby se odlišili od druhých. Tento zvyk se ujal i v dnešní době.

Také dnes neustálé připomínání času, proti jehož běhu nic nezmůžeme, nepřidá ani na klidu ani spokojenosti. Zvláště kdo „přichází do let“ jistě může potvrdit, že někdy celá hodina uteče jako voda, nepochopitelně rychleji než ta zkrácená ve škole, vleklá k zoufání.

A pak si možná mnozí z nás na Silvestra řeknou, tento rok utekl jako voda. Ve skutečnosti se absolutní tempo nemění od nepaměti, jen mi jsme zase o rok pomalejší a starší.

Podle zdroje „V.Klíma–kalendář mění tvář“ zpracovala H. Kubálková

BLESK SI VYBÍRÁ

Je období častých bouřek a proto je dobré věnovat pozornost následujícímu textu:

V Kostomlatech v Ústeckém kraji zabil před dvěma lety blesk fotbalistu na hřišti na jablonecku usmrtil muže v místnosti pod rozsvíceným lustrem, loni o prázdninách udeřil na hřebeni Jeseníků so skupiny turistů – jednoho usmrtil, dvě ženy skončily v nemocnici. od roku 1994 do konce roku 2008 zemřely po zásahu bleskem 4 desítky lidí. Nejčastěji se „čerti žení“ v oblasti Orlických hor a Krkonoš. V předhůří bývá ročně kolem 30 dní s bouřkou, ve vyšších polohách asi 35.

Blesk si vybírá nejkratší a elektricky vodivou cestu, proto nejčastěji udeří do vyčnívajících objektů. Zastihne-li vás bouře venku, největší nebezpečí číhá na kopcích, v blízkosti železných konstrukcí (stožáry, elektrické vedení), vysokých osamocených stromů a vodních ploch.

V otevřeném terénu je třeba „zapadnout“ do nejbližší prohlubně, dřepnout si na bobek, aby postava nebyla nad jeho úrovní a izolovat se od země suchým kamenem (spacákem).

Rizikové je schovávat se před bouří v jeskyni, jakékoli šachtě nebo pod sklaním převisem. Ve vlhkých prostorách jeskyní hrozí zasažení zemním proudem nebo výbojem do dvou metrů

od stěn a stropu. Neskryvejte se pod stromy (některé nižší dřeviny mohou mít hlubší kořeny než třeba sousední vyšší smrky – proto jsou výrazně vodivější!) a jinými vyvýšenými objekty bez hromosvodu. Když nad Vámi zuří bouřka, není dobrý nápad držet předměty vyšší než člověk – hrábě, vidle, deštník, golfovou hl, krosnu, běžky či fotografický stativ. Na turistických stezkách pozor na zabezpečovací lana, řetězy a kovová zábradlí!

Před blížící se bouřkou by měli vodní hladinu opustit všichni – rekreanti na matracích, plavci, surfaři i vodáci. V autě a v dalších dopravních prostředcích blesk neublíží (pokud jsou zavřená okna, karoserie vs ochrání). Nebezpečný je pobyt v otevřených sportovních, zemědělských a stavebních vozidlech.

Naše prababičky při bouři zapalovaly hromničky, modlily se a lezly do peřin. Vy nikam nelezte, hlavně se doma při bouři nesprchujte, nepracujte s počítačem, nepoužívejte ani jiné elektrospotřebiče (televizor!!) a netelefonujte pevnou linkou.

BLESK A HROM

- Pravděpodobnost zásahu člověka bleskem je 1:3 000 000.
- Podle dlouhodobého sledování blesk v příštích třech minutách neudeří do stejného místa.
- Jen 10% blesků udeří do země.
- I hrom nadělá paseku: „prásknutí“ je tak silné, že může trvale poškodit sluch, tlaková vlna vzniklá výbojem blesku může srazit kus skály nebo rozlámat strom.
- Poměrně bezpečno je až 15m od stromu (stožáru).

JAK JE BOUŘKA DALEKO?

Přibližnou vzdálenost lze snadno vypočítat: změřte dobu mezi zablesknutím a zahřměním a počet sekund vynásobte 330. Zvuk se šíří rychlostí 330 m za sekundu – tj. za 3 sekundy urazí jeden kilometr. Když napočítáte mezi bleskem a zahřměním MÉNĚ než 6 sekund, je zle: bouřka je přímo nad vámi, proto se rychle schovejte! V cestě nepokračujte, dokud se nevzdálí alespoň na 10 km (30 sekund od zablesknutí po zahřmění).

Zdroj: Moje země

TROŠKA HUMORU - CITÁTKY

Hodnocení člověka má vycházet z toho, co dává, ne z toho co je schopen získat.

Definice úspěchu: Vezmeme-li A za úspěch, platí formule: $A = X + Y + Z$, kde X je práce, Y odpočinek a Z je držet jazyk za zuby.

Dřív rozbiješ atom než pomluvu.

Dvě věci jsou nekonečné - vesmír a lidská hloupost. Ale u vesmíru to není tak jisté.

Je zajímavé, že z generace na generaci jsou děti stále horší a rodiče stále lepší, navíc ze stále horších dětí vyrůstají stále lepší rodičové.

Jakmile si na zastávce zapálíte cigaretu, zaručeně přijede ten autobus, na který jste půl hodiny čekali.

Muž se žení, protože se nudí, žena se vdává, protože je zvědavá. Oba dva se zklamou.

Manželství to jsou tři týdny zbožňování, tři roky hádek, a třicet let tolerance.

PRO MLSNÉ JAZÝČKY – TROCHA LETNÍHO GRILOVÁNÍ

Klasický hamburger

Příprava: 5 minut/grilování 8-10 minut + 5 minut dokončení

Pro 4 osoby

- * 600 g mletého zadního hovězího masa
- * trochu oleje na potření grilovací mřížky
- * 250 ml Barbecue omáčky
- * 4 hamburgerové žemle
- * 4 lžice kečupu (podle chuti)
- * 4 lžičky hořčice
- * 4 kyselé okurky, na plátky
- * 1 větší bílá cibule, nakrájená na tenká kolečka
- * 2 omytá rajčata nakrájená na tenká kolečka
- * 4 listy ledového salátu

1. Rozpálíme si gril na střední teplotu. Mleté hovězí maso promícháme se dvěma lžicemi BBQ omáčky. Vytvarujeme 4 stejné koule, ale maso moc nemačkáme, aby zůstalo nadýchané a šťavnaté. Koule mezi dlaněmi jen lehce zmačkneme, jako na vyšší karbanátek.

2. Předehřátou grilovací mřížku potřeme olejem a připravené hamburgery grilujeme po obou stranách, na dobře propečený hamburger stačí 8-10 minut. Během pečení je často otáčíme a vydatně potíráme omáčkou BBQ, přibližně 5 až 10krát. Žemle podélně rozkrojíme, položíme na chvíli na gril a necháme z obou stran rozpéct.

3. Spodní díl žemle obložíme listem salátu, na něj posadíme burger, potřeme hořčicí, kečupem, ozdobíme kolečky rajčat, cibule a okurkami a nakonec přiklopíme horní část žemle. Hamburgery spícháme špejlí a podáváme.

TIP

Hamburgery můžeme posypat piniovými oříšky, které mají charakteristickou chuť.

Pokrm pak dostane středomořský nádech a hodí se k němu lehký salát.

Grilované brambory

Příprava: 20-25 minut/grilování 20 minut

Pro 4 osoby

- * 1 kg brambor
- * 2 lžice oleje
- * drcený kmín a hrubě mletý pepř
- * hrubá mořská sůl

1. Brambory dobře omyjeme a vydrhneme kartáčkem. Zalijeme je vodou a předvaříme, asi 15-20 minut, podle velikosti brambor do poloměkka. Předvažené brambory slijeme, necháme vychladnout a nakrájíme i se slupkou na poloviny nebo čtvrtiny. Promícháme s olejem a kmínem a rozložíme na grilovací tácek nebo mřížku dobře rozpáleného grilu.

2. Grilujeme asi 20-30 minut, dokud nejsou brambory krásně opečené, během grilování je podle potřeby otáčíme. Opečené brambory posypeme hrubou mořskou solí, pepřem a ihned podáváme.

DOBŘÁ RADA

Grilovat můžete i syrové brambory, doba grilování je pak o něco delší, asi 40 minut. Hotové brambory můžete před podáváním promíchat s usekanými čerstvými bylinkami.

Grilovaná vepřová žebírka

Příprava: 1 den, grilování 1-2 hodiny

Pro 4 osoby

- * 1 kg vepřových žeber vcelku
- * 150 ml kečupu
- * 6 lžic javorového sirupu
- * 4 lžice worcestrové omáčky
- * 150 ml jablečného octa
- * 100 ml oleje + trochu na potření mřížky
- * 1 lžička práškové hořčice
- * 1-2 lžičky mletého chilli
- * česneková sůl a mletý pepř

1. V misce smícháme kečup, javorový sirup, worcestrovou omáčku, ocet, olej, hořčici, chilli, česnekovou sůl a mletý pepř. Žebírka potřeme marinádou, přikryjeme a necháme 24 hodin marinovat. Rozpálíme si gril, mřížku potřeme olejem a zvolna grilujeme na mírnějším žáru 1 – 2 hodiny.

2. Během grilování žebra otáčíme a potíráme marinádou. Čím pomaleji se žebírka pečou, tím jsou jemnější.

NÁŠ TIP

Žebra nakrájejte na jednotlivá žebírka a marinujte a grilujte jednotlivé kousky.

Doba grilování je pak asi 40 minut. Česnekovou sůl nahraďte jinou ochucenou solí.

Grilovaný bůček na jehle

Příprava: 135 minut + grilování 40 minut

Pro 4 osoby

- * 600 g vepřového boku, bez kostí a kůže
- * několik snítek čerstvé šalvěje a majoránky
- * 4 stroužky česneku, prolisovaného
- * sůl a mletý pepř
- * 1 lžička mletého římského kmínu
- * šťáva z jednoho citronu
- * 4 lžice olivového oleje + trochu na potření mřížky
- * 2 lžice zázvorového piva

1. V misce smícháme šťávu z citronu, olej, pivo, trochu pepře a mletý kmín na marinádu. Bylinky posekáme a promícháme s prolisovaným česnekem. Bůček bez kůže a kostí odblaníme a ostrým nožem uděláme do masa i tuku několik zářezů.

2. Maso z vnitřní strany lehce naklepeme a plát masa nakrájíme na pruhy. Z vnitřní strany osolíme, opepříme, potřeme vydatně bylinkami s česnekem a stočíme. Závitky vložíme do misky, obalíme v marinádě a necháme v chladu nejméně

2 hodiny odležet. Připravené řezy napíchujeme na jehly, osolíme a grilujeme zvolna na grilovací mřížce potřené olejem asi 40 minut.

3. Během grilování maso otáčíme a potíráme zbylou marinádou. Podáváme s čerstvým pečivem a čerstvou nebo nakládanou zeleninou.

Pečené brambory na grilu v alobalu

Příprava: 10 minut/grilování 60 minut

Pro 4 osoby

- * 4 velké brambory
- * 1 lžice olivového oleje
- * 1 stroužek česneku, prolisovaného
- * sůl
- * 4 lžice kysané smetany nebo jemného tvarohu
- * 2 lžice usekané petrželky

1. Brambory i se slupkou omyjeme a vydrháme kartáčkem. Důkladně je propícháme vidličkou, potřeme směsí oleje s prolisovaným česnekem a zabalíme do alobalu matnou stranou ven.

2. Zabalené brambory přendáme na středně rozpálený gril a pečeme za občasného otáčení asi hodinu, nejlépe pod zavřeným grilem. Měkké brambory rozbálíme, nařízneme do kříže a na dvou koncích stlačíme proti sobě, aby se otevřely.

3. Osolíme a podáváme se zakysanou smetanou nebo tvarohem a usekanou petrželkou jako přílohu nebo předkrm.

NÁŠ TIP

Brambory můžete péct přímo na horkém popelu, trvá to asi 1-2 hodiny. Hotová brambora je při napíchnutí jehlou nebo nožem měkká.

Grilovaná vepřová krkovice

Příprava: 70 minut + grilování 15-20 minut

Pro 4 osoby

- * 4 plátky vepřové krkovice s kostí, po 200-250 g
- * 1 lžice francouzské hořčice
- * sůl a barevný pepř
- * 4 lžice olivového oleje
- * 2 lžice worcestru
- * 1 lžice rozmarýnu
- * 1 stroužek česneku
- * několik snítek rozmarýnu, na potírání

1. Vepřové krkovice nožem lehce nařízneme u kosti, aby se maso lépe propeklo, a okraje nasekneme špičkou nože, aby se plátky nekroutily. V misce prošleháme hořčici, olivový olej, worchestrovou omáčku, lžici usekaného rozmarýnu, prolisovaný česnek a pepř na marinádu.

2. Plátky masa obalíme v marinádě, přikryjeme a necháme v chladu 1-2 hodiny odležet. Během marinování maso nejméně jednou otočíme. Z masa otřeme přebytečnou marinádu a vložíme je na rozpálený gril. Během grilování maso otáčíme a potíráme větvičkou rozmarýnu namočenou ve zbylé marinádě.

3. Grilujeme celkem 15-20 minut, nakonec krkovičky podle chuti osolíme a necháme chvíli odležet.

NÁŠ TIP

Do marinády přidejte trochu piva, vína nebo vinného octa a trochu hrubozrnné hořčice. Sůl můžete přidat do marinády, ale maso pak pustí více šťávy.

Autor: Dana Obermajerová, MF DNES

JAK PŘIPRAVIT RYBÍZOVÝ SIRUP BEZ VAŘENÍ

- (čerstvě) natrhaný rybíz opereme pod tekoucí vodou (rychle chytí plíseň, proto je nejlepší jej do 24 hodin zpracovat)
- odšťavňujeme buď v elektrickém odšťavňovači, nebo v ručním mlýnku, či v malém lisu na ovoce (zde je třeba mít rozemletý rybíz a lisovat pomalu, aby rybízová kaše nestříkala ven mezi destičkami lisu, vhodné pro lisování jednoho a více 12 litrových kbelíků rybízu)
- šťávu dáme do nádoby takového objemu, aby 2x převyšovala objem šťávy (10 litrů šťávy - 20 litrová nádoba)
- na 1 litr šťávy vysypeme do nádoby 1 kg cukru (na 10 litrů 10 kg) - někdo přidává vodu do šťávy až 1,5 litru vody na litr šťávy, ale snižuje tím koncentraci suroviny i cukru a zvyšuje náchylnost šťávy k plesnivění a tím k znehodnocení přidáme konzervační přísadu, kde máme vytištěno na obale na kolik litrů šťávy postačí obsah jednoho sáčku
- můžete přidat i kyselinu citrónovou
- nechejte 24 hodin odležet za občasného míchání, aby se cukr všechen rozpustil ve šťávě
- nalijte do čistých petláhví až po okraj
- pevně zašroubujte
- uložte v suchu, temnu a chladu
- výhodnost - z jednoho litru sirupu připravíte i 20 litrů limonády, tedy náklady na jeden litr limonády se pohybují mezi 1 až 2 Kč (pokud používáte vlastní vodu a rybíz).

Převzato z: <http://free-top.tym.cz/>

	nadání	vydavatel	SPZ Prostějova	latinsky "věc"	1. DÍL TAJENKY	etnické společenství	Víte, že prvním králem na španělském trůnu, jenž byl potomkem dynastie Habsburků, byl Karel I., ... (tajenka) a Isabely Kastilské.			
až					▼					
předvánoční doba										
římských 51			prvek v tanci 3. DÍL TAJENKY							
značka žehliček			▼	SPZ Kolína útok			ukazovací zájmeno	papoušek	2. DÍL TAJENKY	ozdobná lemovací kotlina
zvířecí doupě					sakra dravý pták				▼	
vydaná směnka						komplex budov kladná elektroda				
	vření	slavnostní oblek silné provazy					vojenská prodejna běloveská kyselka			
vačnatí savci							snížený tón nezbytná			
věťník				továrny svatozáf						
italská tisková agentura					povel pro psa SPZ Rakovníka				divčí jméno	jižní ovocný plod
japonská třeseň						stromový sávec obyvatel Asýrie				
	pyšný nadutec	epocha jihočeská řeka			patřící Anně anglický "jedna"					
končetina					osazenstvo vozidla druh masa					
a sice				osobní zájmeno část nádoby			Starořek domácky Ervína			
přítakání			druh vchodu povzdech				popěvek polní plošná míra			
značka limonády						iránská hraniční řeka				
část žaludku přežvýkavců						období japon. dějin				Pomůcka: ALASY ANSA NARA

Zdroji: Křížovka na každý den roku 2002, str. 105.

CREATIVE MIND

	gemmanský bůh bouře	jihočeská řeka	1. DÍL TAJENKY	kompi-mační program	směnečný učitel	nechápatý člověk (obecně)	Víte, že nejdelším zaznamenaným proudem lávy byl 65 km dlouhý ... (tajenka) na Islandu při jejím výbuchu v roce 1783.			
skončit prání			▼							
intoxikace										
zčásti zkyplát pluhem										
zkratka umělecké školy				popěvek aureola			značka osmia	egyptská hmotnostní jednotka	gibbon běloruký	živočich (knižně)
pokyn					šumavská hora údaje					mužské jméno
	značka autobaterie	nutkání kožišino-vé zvíře				turecké plátidlo biograf				
lyžařská větrovka							obratný kousek prací prášek			
míti požitek								SPZ Mostu 2. DÍL TAJENKY		
pokřik při zteči				souhlas vypuštění hlásky			lékopisné označení soli předložka			
hranice					z polovice kterážto					
vlk z knihy Džunglí						německý sochař prchavá kapalina			bezpečnostní trhavina	ruský státník
	těžký kov	druhé pleskat					součást střechy druh bible			
jazykem setřítí							jméno zp. Sumac vymřelý kočovník			
tváře					vzorek měřidla orgán zraku					
patřící primátům				obyvatelé území SR iniciály Panenky						
dělník u jeřábu						sídlo v Kansasu				
svazky slámy						šestirečný nerosť				Pomůcka: KITE, RAR LAKIN PANIN SANI

Zdroji: Křížovka na každý den roku 2002, str. 107.